

ТЫЗЭКЪОТМЭ — ТЫЛЪЭШ!

АДЫГЭ

1923-рэ илъэсым
гъэтхалэм
кыщегъэжыгъэу
кыдэклы

№ № 148 — 149 (23078)

2024-рэ илъэс
МЭФЭКУ

ШЫШЪХЪЭИУМ и 15
ОСЭ ГЪЭНЭФАГЪЭ ИЭП

6 +
тисайт

WWW.ADYGVOICE.RU

тихытыу нэклубгъохэр

МАКЪ

Адыгэ Республикэм и Правительствэ игъэзет

Экономикэ хэхъоныгъэм иамалышIух

М. Гордышов

Республикэм и Лышъхъэу Къумпыл Мурат Адыгеим ибизнес-инкубатор зыщэлэм резидентхэм, учреждением ипашэхэм ыкли илофышлэхэм алукагъ. Лофтхьабзэм хэлэжыгъэх АР-м иминистрэхэм я Кабинет и Тхьаматэ игуадзэу Лыхэсэ Махьмудэ, экономикэ хэхъоныгъэмклэ ыкли сатыумклэ министрэу Шэуджэн Заур.

ащ кышчыфыхагъэклыгъэх. Мыщ предприниматель лофшлэныр щезыгъэжыгъагъэхэм ежхэм яунэе бизнес кызызлуахынымклэ лэпылэгъу кыащыфэхъух, фэгъэклотэныгъэ хэлъэу унэхэр, чыгу лахьхэр ыкли производствэм шагъэфедэшт лэмэ-псымэ зэфэшхьафхэр бэджэндэу щаратых.

Бизнес-инкубаторым ипашэ ипшэарылхэр зыгъэцэкларэ

Хьасанэкьо Махьмудэ кызызрилуагъэмклэ, предпринимательствэ цыклымрэ гурытымрэ лэпылэгъу ятыгъэным фытегъэпсыхьэгъэ учреждениер зызэхашагъэм кышчыгъэжыгъэу резиденти 120-м ехъумэ ащ ифэлофашлэхэр кызыфагъэфедэгъэх. Фэгъэклотэныгъэ зыхэлъ уахьтэу ялэр зеклым ыуж ежъ-ежырэу

(ИкIэух я 2-рэ нэклуб. ит).

2011-рэ илъэсым Мыекъуапэ республикэ бизнес-инкуба-

торыр кышчызлуахыгъ, 2016-рэ илъэсым кышчыгъэжыгъэу Джэ-

джэ районым истаницэу Дондуковскэм чыплэ гъэнэфагъэхэр

Тыгъуасэрэм инепэрэ Ютакъу

Шышхьэлум и 15-р археологым и Мафэу Урысыем шыагъэунэфыкы. Юфшлэным ижыотплэ лъэхъан ар зэрэтефэрэм кыхэкъэу сэнэхъатым рылажъэхэрэм янахыбэр етлэн Юфшлэнхэм ахэтэу ямэфэкъ пэгъокы. Адыгеим иархеолог ныбжыкъэу, Къокыплэм шыпсэурэ лъэкхэм яискусствэкъэ Къэралыгъо музеем и Къутамэу Адыгеим шылэм ишлэныгъэ Юфшлэу Кирилл Еременкэри ахэм афэд.

Кирилл республикэм илэ археолог ныбжыкъэ макъэхэм ашыщ. Чыим ишъэфхэм язэгъэшлэн фэагъэ зэхъум джыри АКЪУ-м щеджэщыгъ. Апшэрэ еджаплэм тарихымкъэ ифакультет ащ кыуыгъ. Ау археологием фэгъэхыгъэ сыхъатэу ялагъэхэм исэнэхъат тлэкъу зэблырагъэхъу.

Кирилл Еременкэр — археолог, Къокыплэм шыпсэурэ лъэкхэм яискусствэкъэ Къэралыгъо музеем и Къутамэу Адыгеим шылэм ишлэныгъэ Юфшлэ:

— Джыри седжэзэ археологическэ Юфшлэнхэм сахэлажъэщыгъ ыкы ащ сишылэныгъэ еспхы зэрэсшлэигогъор кыизгурылауагъ. Ау ащ дэжыым пшэрылэ зыфэгъэуцужыгъагъ шьолыыр зэфэ-шхъафхэм яархеологие зэзгъэлъэгъунау, сыда плэмэ тыдэкъы ар зэфэшхъаф. Бэ сыздэщылэгъэр: Къырым, Бытырбыф, Эстонием, Финляндием ягъунапкъэхэм,

зыклэхъуэгъэри кыгурэлэ ыкы археологием зегъэужыжыгъэнымкъэ хэкыплэхэм алъэхъу.

— Илъэси 3 благъэхэм пшэрылэ зыфэгъэуцужыгъэ лэжыгъагъ ахэсыдзэныш, зы археолог лэуж згъэхъазырынэу, — **elo Кирилл.** — Непэ археолог ухъуныр псынклэ. А цэр къэблэжыныш, «зэлухыгъэ тхылъ» апэрэу кыуатыным пэе бэ узпхырыкыин фаер. Лъэбэкъу цыкълухэмкъэ ащ укыфэкъло. Непэ ныбжыкълэхэр кыизэт-щэлэнхэм Юф дэтэ-шлэ, конференциехэр зэхэтэщэ, факультетым тэкъло, тэдэгущылэ, шысэ тафэхъу, тилофшлэнхэм ахэдгъэлажъэхэрэр ахэтых. Зы лъэхъан Юф зышлэкъэ, ащ кыгурылошт археологием

намыкъ чыплэхэм. Ау кълухым къэзгъэ-зэжыгъ. Апэрэмкъэ, Адыгеим иархеологие гъэшлэгъоны, зэкълэцылъэу, зэхушъафагъэу щыт. Ятлэнэрэмкъэ, республикэм иархеологие зыкыгъэлэтыжыгъэ зэрэфаем игупшысэ сигъэгупсэ-фыщтыгъэл. Адыгеим инепэрэ археологхэм азыфагу дэзыгъэшхо фэхъу. Анахыжъэхэм ашыщ Лэупэкъэ Нурбий. Арырэ сэрэуэ тызэбгъапшэмэ, лэуж пчъагъэ тазыфагу.

Ары, Кирилл зыфилорэ гумэкыгъом республикэм игугъу зышашырэр илэс пчъагъэ хъугъэ, ау зэхъокыныгъэ фэхъурэп. Еж фэдэу археолог ныбжыкълэу джыри нэбгыритлэмэ ацлэ къеплошъуш, нахыбэп. Ахэри еж кыдеджагъэхэу, тлэн Юфшлэнхэмкъэ кыдэлажъэх. Мы Юфыгъом Кирилл егъэгумэкы, ауштэу

ишылэныгъэ рипхыштымэ, римыпхыштымэ. Лэжыапкълэми мэхъанэшхо ил. Непэ амалхэр нахь ины хъугъэх, грантхэри бэмэ кыизфагъэфедэх. Арышъ, тэгугъэ археологхэмкъэ тилоф изытет нахышлу хъунэу.

Археологическэ чыналъэу Шъушъукъу, Джэгокло гъэхъунэм ыкы Азэщ къушъхъатхым ащылорэ тлэн-пыхъон Юфшлэнхэм непэ Кирилл япаш. А зы лъэхъаным зэлухыгъэ тхылъ заулэ илэу мэлажъэ. Ахэм зэкълэми кыхигъэщырэмэ ашыщ Джэгокло гъэхъунэр. Зэрэмыгугъагъэхэу, блэкыгъэм ишъэфыбэхэр кышъызылауахыгъэх, зэмыжагъэхэу бэ кышъагъотыгъэр. Кирилл кыизэрилорэмкъэ, темыр-тыгъэкъохъэплэ чыналъэм, Адыгеири ахэтэу, кыхиубытэрэ культурэхэр зэкълэ ащ цызэгъэулугъэх.

Кирилл Еременкэр:

— Мыекъопэ культурэр, исп унэмэ яшлыгъо, ащ ыужырэ лъэхъаныр, пэсэрэ гъучл лэшлэгъур, скиф, меот лъэхъанхэр, гурыт лэшлэгъухэр — я 16-рэ лэшлэгъум нэсэу кышъыгъэлъэгъуагъэх. Джэгокло гъэхъунэр еж ичълэопс гъэпсыкълэ зилэ чыналъэу щыт. Ащ тыналэ зэу тетыдзагъ. Псыхъохэм къаухъурэйгъ, зы бгъумкълэ — йуашхъэ, ушыпсэункълэ гупсэф. Благъэу Азэщ къушъхъатхыр реклоклэ, хым екълэрэ гъогур ащ пхырыкыштыгъ. Арышъ, ащ цыфхэм псэуплэ зыкышъагъэпсыштыгъэмкълэ, уцуплэу зыкълэшлыштыгъэмкълэ, культурэ зэфэшхъафхэр зыкыизэхэпхъагъэхэмкълэ упчлэ къэу-цурэп.

— **Непэрэ мафэм урицылфэу лэшлэгъу пчъагъэкълэ шылагъэр, хъуагъэр кычлэбгъэщыныр, ащ икууплэ ухэтыныр сыд фэда?**

— Гъэшлэгъоны. Цыфым хахъо зэ-

ришлыштыгъэр дэгъу дэдэу сынэ кыкълэуцо. Археологиер сыда сыгу зыкылырихыырэр? Хъуагъэ-шлагъэм ишыхъатхэм уателабэ, плыгынхэ олэкълэ. Ащ фэдиз уахътэм упхырыпллымэ, кыизэтынэкълэ-гъэ лэшлэгъухэм яхъуагъэ-шлагъэхэр зэкълэ кысфызэпэуцо. Гукъау нахь мышлэми, непэрэ цыфыр зэкълэплэжыырэр, ыпэкълэ маплэ нахь. Зыгорэм ыуж итэу мащэ. Тэ, археологхэм, амал тил тлэкълэ зыкълэ-гъэжъэжъэнэу, блэкыгъэм тыхэплээнэу.

— **Адэ, укызыкълэжыырэм Юфшлэныр зышъыбгъэгунышэн олэкълэ?**

— Хъау (мэщхы Кирилл), сыхъыи пэтзэ Юф сэшлэ сшлэшлы. Ренэу Юф зыдасшлэрэм сегупшысэ. Упчлэхэр зэ-сэтыжыкы. Археологхэм тиклэсэ упчлэ тил: сыда мыш члэпын ыпэкълэштыр? Уетлэмэ, къэплэгъушты. Егъаши пшлэрэп чылгум кыизхидзыштыр. Тызажэрэр къэмышыпкъэжъэу мэхъу, темыжэгъа-хэу дгъэшагъоуи кыхэкълэ. Къушъхъэхэм Юф ащытшлэ зэхъум ащ фэдэ чыплэм бэрэ тиуцауагъ. Мары. гушылэм пэе, Джэгокло гъэхъунэр пштэмэ, зы чыплэм протомеотскэ нэшанэ зилэ пкыгъохэр кычлэтыгъэх, ащ метрэрэ ныкълорэкълэ пэчыжъэу колхидскэ къэкълэуаплэ зилэхэр кыголпых. «Ар сыдэуштыр?» тэлэ. Зэ-пхыныгъэхэм талъэхъу. Арышъ, джащ фэд.

— **Уисэнэхъат мэфэкълэ сыдэу-щтыр упэгъокыштыр?**

— Юф сшлэшт. Тилофшлэгъу мафэ пчэдыжыым сыхъатыр 5-м етэгъажъэ. Арышъ, нэфшъагъом шыкълэдагъэу шьо-фым ситышты.

Шъушлэным пай

Адыгеир археологием и Чабэу алы-тэ. Урысыемкълэ цыфым илэхъан зэфэшхъафхэм яархеологическэ саугъэтыбэ зэрыт шьолыырмэ рес-публикэр ашыщ. Ащ фэдэ зэмы-лэужыгъуагъэм археологхэр жъуагъэ адыгэ чылгум кырешалэх. Культур-нэ клэнхэм якъэхъуымэнэрэ ягъэ-федэнрэкълэ АР-м и Гъэлорышлэплэ кыизэритырэмкълэ, культурнэ клэн 4622-рэ республикэм ит. Пчъагъэм шыщэу 4301-р археологическэ клэн-хэм ахалытэ.

АНЦОКЪО Ирин.

Сурэтхэр: Кирилл Еременкэм ихъар-зынэщ.

Льэпкь проектхэр

Щагухэр зэтырагъэпсыхьэх

УФ-м и Президентэу Владимир Путиныр клэщакло зыфэхьугъэ льэпкь проектхэм ащыщэу «Псэуплэр ыкли кьэлэ щылаклэр» зыфилорэм ипхырыщын Адыгеим муниципальнэ образованиехэм ащылъагъэкулатэ.

Ащ пае аштэгъэ федеральнэ проектэу «Лэрыфэгъу кьэлэ щылаклэ гъэпсыгъэныр» зыфилорэм кьыдхэлъытагъэу Тэхьутэмькыое районым ит поселкэу Яблоновскэм фэтэрыбэу зэхэт унэу дэтхэм ящажухэр зэтырагъэпсыхьэх.

АР-м псэолъэшлынымклэ, транспортымклэ, псэуплэ-коммунальнэ ыкли гъогу хьызмэтымклэ и Министертвэ кьызэритыгъэмклэ, урамэу Гагариным ыцлэ зыхьырым тет унэу N 39/2-м ищажу игъэклэжын

аухыгъ. Ащ автомобиль ыкли лъэсрыкло гъогу илэхэм асфальтэу ателъыр зэблахьугъ, чыгхэр кьаупклэрэпхьухьагъэх, фабэм ирыклоплэ лэтыгъэхэм клэгъэкьон пытэхэр афашыгъэх, тлысыплэхэр, хэклдзаплэхэр, гыкыгъэ пылаплэхэр щажэуцугъэх, чыг ыкли кондэ цыкълухэр, кьэгагъэхэр щажэтысхьагъэх.

Щажум изетегъэпсыхьан пстэумкли сомэ миллиони 4,6-рэ пэуагъэхьагъ. Палъэхэм адиштэу лофшлэнхэр зэшлуахыгъэх.

А. Гусев

Мышлэныгъэм пшъэдэкълъжыым ущидухьумэрэп

Арэуштэу кьалоу бэрэ зэхэтэхы. Непэ зигугъу кьэтшышт лофыгъоми ар фэпхьынэу щыт.

Зыфатлорэр чыгхатэхэм, унэгъо хатэхэм ягугъухэзэ цыфхэм кьащажэклэрэ уц зэфэшхьафхэу псауныгъэмклэ зиягъэ кьаклохэрэр ары. Зэклэми зэльашлэрэ лъшхьэр, клэп куандэхэр арэп, ахэр кьэбгъэклы зэрэмьхуштхэр цыфхэм ашлэ. Тэ шьуналэ зытешьодгъадзэ тшлор нэмыкл кьэклэрэ уцхэу бгъэфедэ хьуштхэу алытэхэу, ау зыфэдэ шьыпкьэхэр, ахэм ахэлхэр икьоу амышлэхэу кьагъэклэхэрэр ары.

Наркотик е психотропнэ вещество зэфэшхьафхэр зыхэлхэ уцхэр, уцыж шлойклэ алытэхэрэр кьэзыгъэклэхэрэм, зыгъэфедэхэрэм апэуцужьыгъэным фэшл щылэ хэбзэгъэуцугъэхэм бэрэ зэхьоклыныгъэхэр афашы. Мары Г. В. Плехановым ыцлэ зыхьырэ университетым гражданскэ-правовой шлэныгъэхэмклэ икафедрэ иклэлэгъаджэу Ольга Чириковам «Урысые гъэзетым» кьызэрэфилогъэмклэ, наркотик е психотропнэ вещество зыхэлхэ кьэклэрэ уцхэу Урысыем зыщылъыплэхэрэм ахагъэхьагъ «шалфей предсказателей» зыфалорэр. Ащ изакъоп, джы уц шлойклэ алытэ бэмэ ашлэрэ, агъэфедэрэ гъошью уцыр (мятэр).

О. Чириковам кьызэрэхигъэщыгъэмклэ, кьэклэрэ уцхэу Урысыем зыщылъыплэхэрэм ахэхьэх «голубой лотос» зыфалорэр, хьалу льэпкхэу веществохэу псилоцибиныр ыкли псилоцинын зыхэлхэр, нэмыклэхэри.

Тазырэу апылбыр

Экспертым кьызэрилорэмклэ, «Урысые правительствэм унашъо зэришыгъэм тетэу, мэкъу-мэщым пылхэм, чыгу лахьхэр зылэжыыхэрэм мы уц льэпкхэр (гъошью уцыр ыкли шалфей — ред.) кьагъэклыхэ хьуштэп. Ахэр ячлыгъухэм кьарэклэхэмэ, агъэклодынхэ фай. Ар зымыгъэцаклэхэрэм административнэ пшъэдэ-кыж ахьышт ыкли тазыр атыралъхьащт».

О. Чириковам джаш фэдэу кьыкыгъэтхьыгъ чыгу лахьхэр зылэжыыхэрэр лыплъэнхэ ыкли ишыклагъэр ашлэн фае уцыж шлойхэм, куандэхэм ахэр зэльамыубытынхэм фэшл, цыфым ипсауныгъэ зэрар езыхышт пстэури ахэм ащыгъэ-клодыгъэн фае. «А шапхэхэр зымыгъэ-цаклэхэрэм, — ело эксперт, — административнэ тазырэу сомэ мин 20-м кьыщыублагъэу мин 50-м нэсэу аты-

ралъхьан альэклышт чыгоу агъэфедэрэр зыфитегъэпсыхьагъэм ыкли чыгхатэр зыдэщылэ чыплэм ялытыгъэу».

Гъошью уцыр зэтефыгъ

Просвещениемклэ кьэралыгъо университетым естественнэ шлэныгъэхэмклэ икафедрэ илофшлэу Марина Татаренкэм ыпшъэклэ кьалуагъэм кьыхигъэхьожьыгъ:

«Шалфей предсказателей» зыфилорэр

Гоцэлапэр

«Кьэклэрэ уцэу «шалфей предсказателей» зыфалорэм психотропнэ веществоу сальвинорин А-р хэлъ. Ащ цыфым ышхьэкуцл зэрар рехы, щымылэр щылэу кьышлуегъэшлы (галлюцинациехэр). Джаш кьыхэклэу а уцыр Урысыем кьыщагъэ-кын фитхэп. Гоцэлапэр, «мята полевая» зыфалорэр пшэрыхьанми медицинэми ащагъэфедэ, ау ар бэ зыхьуклэ, аллергие фыуилэн ыльэклышт, нэгъу-клэтый зэхэтми иягъэ ащ арегъэклы. Ащ имы-закъоу, лъыри дигъэклоен, гум лоф зэришлэрэр зэцигъэкьон ыльэклышт, ахэм

Лэзэгъу гъошью уцыр

кьахэклэу цыфым идунай ыхьожьыным ишынагъо кьэуцу». Чыгхатэхэр зылэжыыхэрэм, унэгъо хатэхэр зилэхэм аналэ ащ тырарегъадзэ мы кьэклэрэ уц льэпкхэр щажэзыенхэ зэрэфаем. «Ахэм ачлыплэ, — ело ащ, — щынэгъончэу щыт лэзэгъу гъошью уцэу зыфалоу пшэрыхьаным, медицинэм ащагъэфедэрэр кьэжъугъэк. Ащ психотропнэ вещество хэлъэп; «мята перечная» зыфалорэри псауныгъэмклэ фэдэ, щынэгъончэу бгъэфедэн плъэклышт».

Джаш фэдэу

Тапэклэ Урысыем иправительствэ кьэбгъэклын узыфимыт уцхэм ахилъытагъ чыгхатэхэр зылэжыыхэрэм яклэс кьэклэрэ уцэу «ипомея трехцветная» зыфалорэр. Мыщ ыклэу грамми 3 нахь мыхьурэм пайи уагъэпщынэн фитых, ащ фэдэу кьэбгъэклэрэм елытыгъэу пшъэдэклъжыыр илэситлу хьапсым нэсын ыльэклышт. Ащ нэмыклэу, наркотическэ ыкли психотропнэ веществохэр зыхэлхэм ахэхьэх «турбина щитковидная» ыкли «гармала» зыфалорэ кьэклэрэ уцхэр. Ахэри кьэбгъэклыхнэ уфитэп.

Мыхэм афэдэ кьэклэрэ уцхэр зичлыгу,

Ипомея

зичыгхатэхэм кьадагъуатэхэрэм тазыр атыралъхьан (ахэм ябагъэ елытыгъэу) е чэщ-зымэфэ 15-клэ агъэтысынхэ альэклыштых. «Мы кьэклэрэ уцхэу зигугъу кьащыгъэхэм тикъэралыгъо щальэплэх, — кьырилуагъ «Урысые гъэзетым» Кьэралыгъо Думэм идепутатэу, Подмоскovieм щылэ чыгхатэхэр зылэжыыхэрэм я Союз итхьаматэу Никита Чаплиным. — Ащ кьыкылэр бэ хьухэу ахэр кьэ-зыгъэклыхэрэм пшъэдэкълъж зэрарагъэ-хьыштыр ары.

Арышъ, шьуицыгхатэхэм, шьуищагъхэм кьащыжъугъэклъштхэр кьыхэшъу-хыхэ хьумэ, ахэр зыфэдэхэр (дэхэ-мы-дахэхэм имызакъоу), шлуагъэу е зэрарэу

Турбина щитковидная

Гармалар

псауныгъэмклэ кьахьыштым пэшлорыгъэ-шъэу защыжъугъэгъуаз, нэужым ахэр «кьышъомыбэныжыынхэм» фэшл.

**Хэутынэм фэзыгъэхьазырыгъэр
ЖАКІЭМЫКЪО Аминэт.**

(Уцхэм ащышхэм ацлэхэр урысыбзэклэ кьэтэтых адыгацлэхэмклэ бэмэ амышлэнхэм тенэгъуешъ).

Адыгэ Республикэм и Закон

Адыгэ Республикэм и Законæу «Псымрæ чычIэгъ байныгъэхæмрæ япхыгъæ полномочиехæр къэралыгъо хабзæм икъулыкъухæм афэгъзæгъæнхæм ехылаагъ» зыфилорæм зæхъокIыныгъæхæр фæшIыгъæнхæм фæгъæхыгъ

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет – Хасэм 2024-рæ илъэсым бæдзæогъум и 30-м ыштагъ

А 1-рæ статъяр. Адыгэ Республикэм и Законæу «Псымрæ чычIэгъ байныгъэхæмрæ япхыгъæ полномочиехæр къэралыгъо хабзæм икъулыкъухæм афэгъзæгъæнхæм ехылаагъ» зыфилорæм зæхъокIыныгъæхæр фæшIыгъæнхæм фæгъæхыгъ

Адыгэ Республикэм и Законæу N 194-р зытæтæу «Псымрæ чычIэгъ байныгъэхæмрæ япхыгъæ полномочиехæр къэралыгъо хабзæм икъулыкъухæм афэгъзæгъæнхæм ехылаагъ» зыфилоу 2008-рæ илъэсым бæдзæогъум и 7-м къыдæкIыгъæм (Адыгэ Республикэм ихæбзæгъæуцугъæ зæхæугъоягъæхæр, 2008, N 7; 2010, N 5; 2015, N 11; 2017, N 5; 2019, N 8; 2020, N 8; 2022, N 3, 11) мыщ фæдæ зæхъокIыныгъæхæр фæшIыгъæнхæу:

1) а 1-рæ статъям ия 2-рæ Iахъ:
а) я 9-рæ пунктIы кIуачIæ имылæжъæу лъытæгъæнæу;
б) я 11-рæ пунктIы хэт гушылæу «лофтхъабзæхæр» зыфилорæм ычIыплæкIæ гушылæу «лофтхъабзæхæр» зыфилорæр тхыгъæнæу;

в) я 12-рæ пунктIы хэт гушылæу «лофтхъабзæхæр» зыфилорæм ычIыплæкIæ гушылæу «лофтхъабзæхæр» зыфилорæр тхыгъæнæу;

2) я 2-рæ статъям ия 2-рæ Iахъ мыщ фæдæ къæуакIæ зилæ я 8¹ – 8⁹-рæ пунктIыкIæхæр хæгъæхъогъæнхæу:

«8¹) геологие ушæтынхæр щышIыгъæнхæмкIæ е псæуальæхæр а чIыплæм шыгъæпсыгъæнхæмкIæ фитыныгъæ ятыгъæнымкIæ къызыпкъырыкIыхæрæр;

8²) Адыгэ Республикэм иминистрæхæм я Кабинет иухæсыгъæ списокæм хагъæхъæгъæ чIыгоу чIыплæ мæхъанæ зилæр къызыфагъæфедæным епхыгъæ лофтхъабзæхæм язæшIохын фæгъæхыгъæ лофыгъохæм къапкъырыкIыхæзæ ар агъæцæкIæ;

8³) плæлæ кIæкIым къыклоцI (зы илъэсым шIомыкIæу)

чIыплæ мæхъанæ зилæ чIыгу Iахъыр ушæтын Iофхæм атегъæпсыхъагъæу юридическæ лицом къызфигъæфедæн зæрилъæкIыштыр къæзыушыхъатырæ тхылъхæм атæтæу ар зæшIохыгъæнæу;

8⁴) Адыгэ Республикэм и Законæу «Псымрæ чычIэгъ байныгъэхæмрæ япхыгъæ полномочиехæр къэралыгъо хабзæм икъулыкъухæм афэгъзæгъæнхæм ехылаагъ» зыфилорæм зæхъокIыныгъæхæу фæшIыгъæнхæм адиштæнæу;

8⁵) чIычIэгъыпсыхæм ягъæунæфынкIæ ыкIи яушæтынкIæ чIыплæ мæхъанæ зилæ чIыгу Iахъыр къызыфгъæфедæгъæнымкIæ тхылъхæм ягъæхъазырын къыдилъытæрæ лъæныкъохæм ашIомыкIынхæр;

8⁶) Урысые Федерацием и Законæу N 2395-р зытæтæу «Чыкъатхæм яхылаагъ» зыфилоу 1992-рæ илъэсым мæзæм и 21-м къыдæкIыгъæм ия 1-рæ Iахъ ия 1-рæ пункт, Федеральнæ законæу N 44-р зытæтæу «Къэралыгъо ыкIи муниципальнæ фæныкъоныгъæхæм апае товархæр къæщæфыгъæнхæр, фæло-фæшIæхæр гъæцæкIæгъæнхæр» зыфилоу 2013-рæ илъэсым мæлылфæгъæм и 5-м аштагъæм, Федеральнæ законæу N 115-р зытæтæу «Концессуоннæ зæзæгъыныгъæхæм яхылаагъ» зыфилоу 2005-рæ илъэсым бæдзæогъум и 21-м къыдæкIыгъæм ия 1-рæ статъя ия 1-рæ Iахъ зигугъу къышIыхæрæм ателъытагъæу Урысые Федерацием ихæбзæгъæуцугъæ заулæмæ зæхъокIыныгъæхæр афæшIыгъæнхæр;

8⁷) зæшIоцтхæ ыкIи чыгъхатæхæр зылæжыхæрæм агъæфедæшт псыр чычIэгъæм къычIæщыгъæнымкIæ чIыплæ мæхъанæ зилæ чIыгухæр гъæфедæгъæнхæр;

8⁸) Урысые Федерацием и Законæу «Чыкъатхæм яхылаагъ» зыфилорæм ия 23-рæ статъя ия 1-рæ Iахъ зигугъу къышIырæ чIыгухæмкIæ фитыныгъæ зæрæлæр

тхылъ гъæнæфагъæхæмкIæ къæгъæшпыпкъæжыгъæнæу;

8⁹) Урысые Федерацием и Законæу «Чыкъатхæм яхылаагъ» зыфилорæм ия 13¹-рæ статъя ия 8-рæ Iахъ къызæрдилъытæрæм тетæу аукционым икIæуухæм атегъæпсыхъагъæу а чIыгу Iахъыр къызфигъæфедæнымкIæ фитыныгъæ илæ зæрæхъугъæр къæзыушыхъатырæ тхылъыр алæкIæгъæхъæгъæнæу;

3) я 2-рæ статъям ия 3-рæ Iахъ:

а) а 1-рæ абзацым хэт гушылæхæу «Адыгэ Республикэм иуполномоченнæ гъæцæкIæкIо къулыкъу» зыфилохæрæм ачIыплæкIæ гушылæхæу «Адыгэ Республикэм игъæцæкIæкIо хабзæ иуполномоченнæ къулыкъу» зыфилохæрæр тхыгъæнхæу;

б) а 1-рæ пунктIы кIуачIæ имылæжъæу лъытæгъæнæу;
в) мыщ фæдæ къæуакIæ зилæ я 9 – 10-рæ пунктIыкIæхæр хæгъæхъогъæнхæу:

«9) аукцион комиссиер зæхæщæгъæнæу:

10) минералогическæ, палеонтологическæ ыкIи нæмыкI геологическæ коллекционнæ материалхæр къаугъоинхæм пае чIыгухæр къызыфагъæфедæнхæмкIæ фитыныгъæ ялæ зæрæхъугъæм фæгъæхыгъæ унашъом иштæнкIæ федеральнæ къулыкъум езæгъынхæр.»

Я 2-рæ статъяр. Мы Законом кIуачIæ илæ зыхъурæр

Официальнæу къызыхаутырæ мафæм къыщыублагъæу мы Законом кIуачIæ илæ мæхъу.

Адыгэ Республикэм и Лышхъæу
КЪУМПИЛ Мурат

къ. Мыекъуапæ,
шышхъæлум и 5, 2024-рæ илъэс
N 342

Адыгэ Республикэм и Закон

Адыгэ Республикэм и Законæу «Сабый ибæхæм, ны-тыхæр зышхъарымытыжъ кIæлæцIы-кIухæм унæ къазæраратырæм ехылаагъ» зыфилорæм зæхъокIыныгъæхæр фæшIыгъæнхæм фæгъæхыгъ

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет – Хасэм 2024-рæ илъэсым бæдзæогъум и 30-м ыштагъ

А 1-рæ статъяр. Адыгэ Республикэм и Законæу «Сабый ибæхæм, ны-тыхæр зышхъарымытыжъ кIæлæцIыкIухæм унæ къазæраратырæм ехылаагъ» зыфилорæм зæхъокIыныгъæхæр фæшIыгъæнхæм фæгъæхыгъ

Адыгэ Республикэм и Законæу 2012-рæ илъэсым тыгъæгъæзæм и 28-м аштагъæу N 159-р зытæтæу «Сабый ибæхæм, ны-тыхæр зышхъарымытыжъ кIæлæцIыкIухæм унæ къазæраратырæм ехылаагъ» зыфилорæм (Адыгэ Республикэм ихæбзæгъæуцугъæ зæхæугъоягъæхæр, 2012, N 12; 2014, N 7; 2016, N 2; 2019, N 4; 2020, N 12; 2022, N 11; 2023, N 8) мыщ фæдæ зæхъокIыныгъæхæр фæшIыгъæнхæу:

1) а 1-рæ статъям ия 5-рæ Iахъ хэт гушылæхæу «энергетическæ шуагъæу» зыфилохæрæм ауж гушылæхæу «(иужкIæ Адыгэ Республикэм игъæцæкIæкIо хабзæ икъулыкъу» тIозæ дгъæкIоцт)» зыфилохæрæр хæгъæхъогъæнхæу;

2) а 1¹-рæ статъяр хæгъæхъогъæнæу ыкIи ар мыщ тетæу къæтыгъæнæу:

«А 1¹-рæ статъяр. Унæ зæтегъæпсыхъагъæ зæращæфышт е ипотека чIыфæр икъоу зæрэзытырагъæ-кIыжышIт ахъæцъ къаратынымкIæ гарантие тедзæхæр

1. Федеральнæ законым ия 8-рæ статъя ия 9-рæ пункт зигугъу къышIырæ цIыфхæу Федеральнæ законым ия 8-рæ статъя ия 3-рæ пункт диштæу списокæм хагъæхъагъæхæм фитыныгъæ яI Адыгэ Республикэм иреспубликæ бюджет имылъкоу сабый ибæхæм, ны-тыхæр зышхъарымытыжъ кIæлæцIыкIухæм унæ зæтегъæпсыхъагъæ зæращæфыштыр е ипотека чIыфæр икъоу зæрэзытырагъæкIыжышIтыр Федеральнæ законым ия 8¹-рæ статъя зæрэщыгъæнæфæгъæ шIыкIæм тетæу зæ къаратынæу.

2. Федеральнæ законым ия 8¹-рæ статъя диштæу унæ зæращæфышт ахъæр къазытырæр Адыгэ Республикэм игъæцæкIæкIо хабзæ икъулыкъу ары.

3. Ахъæцъ къызыфыагъæкIыгъæм унæу ыщæфырæр санитар, техническæ шапхъæхæм, хæбзæгъæуцугъæм къышIыдæлъытæгъæ нæмыкI шапхъæхæм адештæмæ, ушыпсæуным темыгъæпсыхъагъæу унæр зæралъытагъæм ыкIи е зæхæтæкъонæу, Iуахыжынæу щытхæм яспискæ зæрæхæтым е зæрæхæмытым яхылаагъæ къæбархæр щылæхæмæ е щымылæхæмæ зыуплæкIурæр Адыгэ Рес-

публикэм игъæцæкIæкIо хабзæ икъулыкъу ары.

4. Ахъæр зылулæнæу щытым унæр къызæрищæфырæмкIæ зæзæгъыныгъæм ипроект Адыгэ Республикэм игъæцæкIæкIо хабзæ икъулыкъу IæкIæгъахъæ мы статъям ия 5-рæ Iахъ диштæу зæхæщæгъæ комиссиер ащ хæллъæным фæшI.

5. Ахъæцъ къазæраратыштым е къазæрарамытыштым ехылаагъæ унашъор зыштæрæр комиссиеру Федеральнæ законым ия 8¹-рæ статъя диштæу Адыгэ Республикэм игъæцæкIæкIо хабзæ икъулыкъу зæхищæрæр ары.

6. Унæ зæращæфышт ахъæцъ къаратынæу фитыныгъæ зæрæлæр сертификатым къæгъæшпыпкъæжы. Мы статъям ия 5-рæ Iахъ зигугъу къышIырæ комиссиеру иунашъоу ахъæцъ къазæрафыагъæкIыштым ехылаагъæр илæуытылæу Адыгэ Республикэм игъæцæкIæкIо хабзæ икъулыкъу сертификатыр алæкIæгъахъæ.

7. Ахъæр къазæраратырæм, сертификатым ирегистрационнæ номер, сертификат къаратынæу Адыгэ Республикэм игъæцæкIæкIо хабзæ икъулыкъу унашъоу зæришIыгъæм, сертификатыр къазыратыгъæ мафæм, унæр къызæращæфырæмкIæ зæзæгъыныгъæ задашIыгъæ мафæм, мылкъур зыфæдизым, унæу къащæфыгъæм иадрес, ахъæцъ къызылулæгъæр списокæм зыхагъæкIыжыгъæ мафæм яхылаагъæ къæбархæр Федеральнæ законым ия 4-рæ статъя диштæу къэралыгъо информационнæ системæу «Социальнæ лъæныкъомкIæ гупчæ цифрæ платформæ зыкIым» рагъахъæ.

Я 2-рæ статъяр. Мы Законом кIуачIæ илæ зыхъурæр

1. Официальнæу къызыхаутырæ мафæм къыщыублагъæу мы унашъом кIуачIæ илæ мæхъу.

2. Адыгэ Республикэм и Законæу 2012-рæ илъэсым тыгъæгъæзæм и 28-м аштагъæу N 159-р зытæтæу «Сабый ибæхæм, ны-тыхæр зышхъарымытыжъ кIæлæцIыкIухæм унæ къазæраратырæм ехылаагъ» зыфилорæм ия 1¹-рæ статъя ия 7-рæ Iахъ иположениехæр 2026-рæ илъэсым щылæ мæзæм и 1-м щегъæжыагъæу агъæфедæштых.

Адыгэ Республикэм и Лышхъæу
КЪУМПИЛ Мурат

къ. Мыекъуапæ,
шышхъæлум и 5, 2024-рæ илъэс
N 343

Адыгэ Республикэм и Закон

Адыгэ Республикэм и Законæу «Административнæ хæбзæукъоныгъæхæм яхылаагъ» зыфилорæм ия 22-рæ статъя зæхъокIыныгъæхæр фæшIыгъæнхæм фæгъæхыгъ

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет – Хасэм 2024-рæ илъэсым бæдзæогъум и 30-м ыштагъ

А 1-рæ статъяр. Адыгэ Республикэм и Законæу «Административнæ хæбзæукъоныгъæхæм яхылаагъ» зыфилорæм ия 22-рæ статъя зæхъокIыныгъæхæр фæшIыгъæнхæм фæгъæхыгъ

Адыгэ Республикэм и Законæу 2004-рæ илъэсым мæлылфæгъæм и 19-м аштагъæу N 215-р зытæтæу «Административнæ хæбзæукъоныгъæхæм яхылаагъ» зыфилорæм (Адыгэ Республикэм ихæбзæгъæуцугъæ зæхæугъоягъæхæр, 2004, N 4; 2005, N 5, 8, 12; 2006, N 8; 2007, N 1, 5, 6, 7, 12; 2008, N 6, 7, 11; 2009, N 4, 7, 12; 2010, N 2, 5, 6; 2011, N 7, 8, 11; 2012, N 1, 4, 6, 10, 12; 2013, N 8; 2014, N 2; 2015, N 8, 11; 2016, N 4; 2017, N 6, 10, 11, 12; 2018, N 5, 6, 7, 11; 2019, N 4, 8, 11, 12; 2020, N 3, 7, 11; 2021, N 8, 12; 2022, N 4, 6, 11; 2023, N 4, 10; 2024, N 3, 4, 6) ия 22-рæ статъя мыщ фæдæ зæхъокIыныгъæхæр фæшIыгъæнхæу:

«1. ЦIыфхæм ярæхъатныгъæ псæуплæхæм къащыухъу-мæгъæнымкIæ шапхъæхæу Адыгэ Республикэм изакон щыгъæнæфагъæхæр зыукъорæ цIыфхæм сомæ 500-м щегъæжыагъæу сомæ мини 2-м нæсæу, IæнатIæ зылыгъхæм – сомæ мини 2-м щегъæжыагъæу сомæ мини 5-м нæсæу, юридическæ лицæхæм – сомæ мин 15-м щегъæжыагъæу сомæ мин 30-м нæсæу административнæ тазыр атыралъхъан алъæкIышт.»;

2) къызыгъæнафæрæм кIуачIæ имылæжъæу лъытæгъæнæу.

Я 2-рæ статъяр. Мы Законом кIуачIæ илæ зыхъурæр

Официальнæу къызыхаутырæ нæуж мæфи 10 зытешIæкIæ мы Законом кIуачIæ илæ мæхъу.

Адыгэ Республикэм и Лышхъæу
КЪУМПИЛ Мурат

къ. Мыекъуапæ,
шышхъæлум и 5, 2024-рæ илъэс
N 350

Адыгэ Республикэм и Закон

Адыгэ Республикэм и Законэу «Апэрэ ыкли ятлонэрэ клэлэцлыкыр кызыхыухэклэ зэтыгъо ахыщэ лэпылэгъоу алэклагъахьэрэм ехылагъ»

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет – Хасэм 2024-рз ильэсым бэдзозгъум и 30-м ыштагъ

А 1-рз статья. Адыгэ Республикэм и Законэу «Апэрэ ыкли ятлонэрэ клэлэцлыкыр кызыхыухэклэ зэтыгъо ахыщэ лэпылэгъоу алэклагъахьэрэм ехылагъ»

1. Апэрэ ыкли ятлонэрэ клэлэцлыкыр кызыхыухэклэ зэтыгъо ахыщэ лэпылэгъоу алэклагъахьэрэр зэрэтыхэрэр унагъохэу ным ыныбжъ ильэс 26-м нэмысыгъэхэр ары.

2. Клэлэцлыкитлу ыкли ащ ехыу кызызэдэхыухэклэ ахыщэр зыфаратырэр апэрэ ыкли ятлонэрэ клэлэцлыкхэр ары.

3. Зэтыгъо ахыщэ лэпылэгъур лэклагъахьаным ифитыныгъэ унагъом илэ зыхыурэр сабыир кызыхыурэ мафэм щегъэжыагъэу ары.

4. Зыгорэклэ сабыир лагъэу кызыхыуклэ, зэтыгъо ахыщэ лэпылэгъур аратырэр.

5. Нэмык ушхыагъухэр илэхэу социальнэ лэпылэгъум кыдылпытэрэ лфотхьабзэхэр зэшлуахыгъэхэ зыхыуклэ, ахэм ямылытыгъэу Адыгэ Республикэм

ихэбзэгъэуцугъэ е федеральнэ хэбзэгъэуцугъэм атетэу зэтыгъо ахыщэ лэпылэгъур къараты.

6. Мыщ фэдэу зыхыуклэ зэтыгъо ахыщэ лэпылэгъур алэклагъахьэрэп:

1) клэлэцлыкым илыгъын къэралыгъор фэгъэзагъэ зыхыуклэ;

2) сабыим лыплъэн е зыплун илэ зыхыуклэ;

3) ны-тыхэм фитыныгъэу ялэр нэбыритлүмэ е нэбыритлүмэ яз имылэжъ зыхыуклэ.

7. Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет зэтыгъо ахыщэ лэпылэгъур зыфэдизыштыр ыкли ар зэралэклагъахьаштыр егъэнафэх.

Я 2-рз статья. Зэтыгъо ахыщэ лэпылэгъур зыфэдизыр

Зэтыгъо ахыщэ лэпылэгъур сомэ 25000-рз зэрэхыурэр.

Я 3-рз статья. Зэтыгъо ахыщэ лэпылэгъур зачаратырэ лалъэр

А 1-рз ыкли я 2-рз клэлэцлыкыр кызыхыурэм ыуж

мэзи 6-м нахыбэ тырамыгъашлэу лъэлу тхылпыр къатыгъэ зыхыуклэ, зэтыгъо ахыщэ лэпылэгъур алэклагъахьэ.

Я 4-рз статья. Мы Законом игъэцэклэн епхыгъэ ахыщэр кызыхыукырэр

Мы Законом игъэцэклэн епхыгъэ ахыщэр Адыгэ Республикэм иреспубликэ бюджет икъэклаплэхэм къахэклы. Ахыщэм игъэхын ыкли ар алэклагъахьэгъэным япхыгъэ хъарджхэри кыдалытэхэзэ ахыщэр алэклагъахьэ.

Я 5-рз статья. Мы Законом куачлэ илэ зыхыу—рэр

2025-рз ильэсым щылэ мазэм и 1-м кышыублагъэу мы Законом куачлэ илэ мэхьу.

Адыгэ Республикэм и Лышхыгъэ КЪУМПИЛ Мурат

къ. Мыекъуапэ,
шышхыалум и 5, 2024-рз ильэс
N 351

Адыгэ Республикэм и Закон

Адыгэ Республикэм и Законэу «Фэтэрыбэу зэхэт унэхэм ащыпсэхуэрэм зэдыряеу щыт мылькум кыхиубытэхэрэр игъом гъэцэклэжыгъэнхэмклэ лфотыгъо заулэхэм яхылагъ» зыфилорэм зэхьоклыныгъэхэр фэшлыгъэнхэм фэгъэхыгъ

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет – Хасэм 2024-рз ильэсым бэдзозгъум и 30-м ыштагъ

А 1-рз статья. Адыгэ Республикэм и Законэу «Фэтэрыбэу зэхэт унэхэм ащыпсэхуэрэм зэдыряеу щыт мылькум кыхиубытэхэрэр игъом гъэцэклэжыгъэнхэмклэ лфотыгъо заулэхэм яхылагъ» зыфилорэм зэхьоклыныгъэхэр фэшлыгъэнхэм фэгъэхыгъ

Адыгэ Республикэм и Законэу N 225-р зытэтэу «Адыгэ Республикэм и Законэу «Фэтэрыбэу зэхэт унэхэм ащыпсэхуэрэм зэдыряеу щыт мылькум кыхиубытэхэрэр игъом гъэцэклэжыгъэнхэмклэ лфотыгъо заулэхэм яхылагъ» зыфилорэм мыщ фэдэ зэхьоклыныгъэхэр фэшлыгъэнхэм:

1) я 2-рз статья:

а) а 1-рз пунктыр мыщ тетэу тхыгъэнэу:

«1) фэтэрыбэу зэхэт унэхэм язытет икъэралыгъо уплэкълун зэрэклоштым игъэнэфэн»;

б) мыщ фэдэ къэлауклэ зилэ я 11-рз ыкли я 12-рз пунктылэхэр хэгъэхьогъэнхэм:

«11) Урысые Федерацием ихэбзэгъэуцугъэ диштэу техникэмклэ уплэкълун лфолшэнхэр зэрэклоштыр гъэнэфэгъэнэу, джаш фэдэу цыф псэуплэхэмклэ Кодексым, кыдылпытэхэр мыукогъэнхэм;

12) игъэклотыгъэ гъэцэклэжынын лфолшэнхэмклэ республикэ программэм хагъэхьэгъэ унэхэм ягъэцэклэжынклэ программэр амыухэсызэ зэхьоклыныгъэхэу игъоу алъэгъуэгъэхэр игъом кырахыплэнхэм»;

в) я 4-рз пунктым хэт гушылэхэу «игъэклотыгъэ гъэцэклэжынынхэр» зыфилорэрэм ауж гушылэхэу «зэдыряеу щыт мылькур» зыфилорэрэр тхыгъэнхэм;

г) я 51-рз, 6-рз пунктхэр мыщ тетэу тхыгъэнхэм:

«51) республикэ операторыр гъэпсыгъэныр, учредительнэ документхэр ухэсыгъэнхэр, республикэ операторым лфол зеришлэшт шыклэр гъэунафэгъэныр, зэнэкьокъу шыклэм тетэу операторым лэцэныгъэ дызезыхыаштыр гъэунафэгъэныр ыкли нэмыклхэр;

б) Адыгэ Республикэм иреспубликэ бюджет ехылагъэу законным кызырэдильытэрэм тетэу фэтэрыбэу зэхэт унэхэм ащыпсэхуэрэм зэдыряеу щыт мылькум игъэцэклэжынклэ амалэу, гарантйеу щылэхэр, чыфэхэу ыкли займэхэу ашклэ кызыпкырыкыштыр, фэтэрыбэу зэхэт унэхэм техникэмклэ язытет зыфэдэр гъэунафэгъэнымклэ лфотхьабзэ гъэунафэгъэхэу щылэхэр ыкли нэмык лъэныкьохэр икьоу кыдальытэгъэнхэ фае»;

д) я 71-рз пунктыр мыщ тетэу тхыгъэнэу:

«71) унэр зиунаеу щытым игъом ытын фае гъэцэклэжынын лфотхэм апэлухашт ахыщэр»;

е) я 72-рз пунктым куачлэ имылэжыу лъытэгъэнэу;

ж) я 74-рз пунктым хэт гушылэу «гъэунафэгъэныр» зыфилорэм ычылплэклэ гушылэу «гъэунафэгъэныр» зыфилорэр тхыгъэнэу;

з) я 77-рз пунктыр мыщ тетэу тхыгъэнэу:

«77) Урысые Федерацием псэуплэхэмклэ и Кодекс ия 167-рз статья ия 2-рз лахь тегъэпсыхыагъэу унэхэм техникэмклэ язытет зыфэдэр зауплэкълурэ нэужым фэтэрыбэу зэхэт унэхэм ащыпсэхуэрэм макъэ арагъэлуужын фае республикэ программэм а унэр зэрэхагъэуцагъэмклэ»;

и) мыщ фэдэ къэлауклэ зилэ я 714-рз, 715-рз пунктылэхэр хэгъэхьогъэнхэм:

«714) фэтэрыбэу зэхэт унэхэм яигъэклотыгъэ гъэцэклэжынклэ унэхэр зиунаехэм зэлуклэ афызэхэщэгъэн фае;

715) республикэ программэм игъэцэклэнклэ лалъэхэр амыукохэр, зэклэ зеришлыагъэм тетэу зэшлохыгъэ хьунхэм пэе Урысые Федерацием псэуплэхэмклэ и Кодекс тетэу, зэхьоклыныгъэ гъэунафэгъэхэри кыдалытэхэзэ, фонд гъэунафэгъэу ишыклагъэм икьоу ыкли тэрэзэу кыпкырыкынынхэ фае;

2) я 3-рз статья ия 1-рз лахь хэт гушылэу «шэклогъум» ычылплэклэ гушылэу «тыгъэгъазэр» тхыгъэн фае;

3) я 4-рз статья ия 1-рз лахь хэт гушылэу:

«Я 4-рз статья. Республикэ программэр зэрагъэхьазырыр ыкли зэраухэсыр, зэхьоклыныгъэхэр зэрэфашлыхэр шыклэр

1. Адыгэ Республикэм псэолъэшлынынмклэ ыкли унэ-коммунальнэ хызымэтымклэ игъэцэклэкло кьулыкьу республикэ программэм ипроект зэхегъэуцо ыкли Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет ыухэсыным пэе лэклэгъахьэ.

2. Республикэ программэм Адыгэ Республикэм имуниципальнэ образованиехэр кыхеубытэх.

3. Ильэсым 1-м нахь мымаклэу республикэ программэм зэхьоклыныгъэхэр фашлых.

4. Зэхьоклыныгъэхэм афэгъэхьыгъэ унашъор зыухэсырэр Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет ары. Ашклэ кызыпкырыкырыр унэ-коммунальнэ хызымэтымклэ шэпхьэ-правовой актхэу щылэхэр ары.

5. Республикэ программэм мыхэр хэхьэх:

1) фэтэрыбэу зэхэт унэхэу Адыгэ Республикэм итхэр зэклэ, мыхэм ахэхьэхэрэп зэхэтэкьоным нэсы-

гъэ унэхьэхэу лухынхэу щытхэр, цыф псэуплэхэу ушхыагъу зэфэшхыафхэм къахэклэу цыфхэр кызыдащыжыхэрэм адэт унэхэр;

2) фэтэрыбэу зэхэт унэхэм ачлэхэм зэдыряе мылькум игъэцэклэжынынклэ лфолшэнхэу агъэцэклэштхэмрэ фэлэ-фашлэхэу зэшлуахыштыхэмрэ;

3) игъэклотыгъэ гъэцэклэжынынм ичэзыу гъэунафэгъэхэр;

4) унэхэм язытет елытыгъэу игъэклотыгъэ гъэцэклэжынынхэр зыщызэшлуахыштыхэр»;

«Я 41-рз статья. Чыплэ зыгъэлорышлэжынынм икьулыкьухэмрэ фэтэрыбэу зэхэт унэхэм ачлэхэу а унэхэр зиунаеу щытхэмрэ республикэ программэм изэхэгъэуцонклэ яшыклагъэхэр зэралэклагъахьаштыхэ шыклэр

Адыгэ Республикэм псэолъэшлынынмклэ ыкли унэ-коммунальнэ хызымэтымклэ ихэбзэ гъэцэклэкло кьулыкьу ыухэсыгъэ шыклэм тетэу унэхэм ягъэцэклэжынынм епхыгъэ къэбарыр ипалъэм блэмыклэу кьулыкьу гъэунафэгъэхэм алэклагъахьэ»;

5) я 5-рз статья ия 1-рз лахь ия 4-рз пункт куачлэ имылэжыу лъытэгъэнэу;

6) я 9-рз статья ия 1-рз лахь хэт гушылэхэу «я 3-рз лахьым» зыфилорэрэм ачылплэклэ гушылэхэу «я 7-рз лахьым» зыфилорэрэр тхыгъэнхэм;

7) я 14-рз статья ия 1-рз лахь хэт гушылэхэу «я 3-рз лахьым» зыфилорэрэм ачылплэклэ гушылэхэу «я 7-рз лахьым» зыфилорэрэр тхыгъэнхэм;

8) я 141-рз статья:

а) я 11-рз ыкли я 12-рз лахьым куачлэ ямылэжыу лъытэгъэнэу;

б) я 2-рз лахьым мыщ тетэу тхыгъэнэу:

«2. Урысые Федерацием псэуплэхэмклэ и Кодекс ия 169-рз статья ия 21-рз лахь тегъэпсыхыагъэу мы статья ия 1-рз лахь кыдылпытэрэ компенсациехэр ятыжыгъэнхэм пэе ашыклагъэшт документхэр зэралахыштыхэ шыклэр».

Я 2-рз статья. Мы Законом куачлэ илэ зыхыурэр

2024-рз ильэсым лоньгъом и 1-м кышыублагъэу мы Законом куачлэ илэ мэхьу.

Адыгэ Республикэм и Лышхыгъэ КЪУМПИЛ Мурат

къ. Мыекъуапэ,
шышхыалум и 5, 2024-рз ильэс
N 353

Адыгэ Республикэм и Закон

Цыфхэм ярэхъатныгъэ мыукъогъэным ехылаб

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм 2024-рз илъэсым бэдзэогъум и 30-м ыштагъ

А 1-рз статья. Мы ЗаконимкӀэ агъэзеклохэрэр
Цыфхэм ярэхъатныгъэ псэуплэхэм ащымыукъогъэным епхыгъэ зэфыщытыклэхэр ары мы ЗаконимкӀэ агъэзеклохэрэр.

Я 2-рз статья. Цыфхэм ярэхъатныгъэ мыукъогъэным ехылаб

1. Сыхъатыр 22-м кыщегъэжыгъэу 7-м нэс, зыгъэпсэфыгъо, мылофшлэгъу мэфэкӀ мафэхэм сыхъатыр 23-м кыщегъэжыгъэу 8-м нэс, джаш фэдэу мафэ къэс сыхъатыр 13-м кыщегъэжыгъэу 15-м нэс цыфхэм ярэхъатныгъэ зэщызыгъэкӀошт зекӀуакӀэхэр псэуплэхэм къащызхагъафэ хъуштӀэп.

2. Цыфхэм ярэхъатныгъэ аукуагъэкӀэ залытӀэрэр:

1) макъэр зэрагъэлъашырэ пкыгъогъэр илыгъэу кызырзэфагъэфедэрэм кыхӀэкӀэу ащ фэдэ пкыгъогъэр зэрымыт унэхэм мэкъашхо ащызехахы зыхъукӀэ;

2) транспортыр бэрэ агъэбыу зыхъукӀэ е ащ кыпылукирэ нэмыкӀ макъэхэмкӀэ цыфхэм ягупсэфыгъо ауко зыхъукӀэ;

3) транспортыр зыем сигнализацием игъэкӀосэжынкӀэ амалхэр зэрымыхъэхэ е зисигнализацие кьутгъэ транспортыр кызыфигъэфедэ зыхъукӀэ;

4) цыфхэм ярэхъатныгъэ зэщызыгъэкӀорэ пиротехникӀэр кызыфагъэфедэ зыхъукӀэ;

5) гъэцӀэкӀажынкӀ, псӀолъашынкӀ лӀофшлӀнхъу ыкӀи нэмыкӀ лӀофшлӀн лъапкӀхъу цыфхэм ярэхъатныгъэ зыукъохэрэр агъэцӀэкӀэхэ зыхъукӀэ. Ау мыщ кыхиу-бытӀэхэрэп фӀтӀэрыбӀу зэхӀт унӀр затыгъэ нӀуж илъэсрӀэ ныкӀорӀэм кыкӀоцӀ ащ фэдэ лӀофшлӀнхъу агъэцӀэкӀэхэрэр;

6) музыкалкӀнэ лӀэм-псымэхэм къазӀэрагъаӀорӀэм, орӀд кызыралорӀэм, лъэшӀу зӀрӀгъушӀэхэрӀэм, зӀрӀкуохэрӀэм, зӀрӀшӀуыхэрӀэм къахӀэкӀэу цыфхэм гупсэфыгъо арамьт зыхъукӀэ;

7) цыфхэм ярэхъатныгъэ зыукӀорӀэ нэмыкӀ зекӀокӀэ пхӀэнджхӀэр кызыхагъафӀэхэ зыхъукӀэ ары.

3. Мы статьям иположениехэр алыӀлӀсхэрӀэп:

1) хӀэбзӀуконыгъэхэр амышлӀнхэм, ошлӀ-дӀамышлӀ тхымыкӀагъохэр къэмыгъэхуыгъӀнхэм ыкӀи ахэм кызыдахыгъэхэр дӀгъэзыжыгъӀнхэм, машӀохэр гъӀкӀосэжыгъӀнхэм, цыфхэм щынӀгъончъагъэ ялӀным япхыгъэ лӀофшлӀнхъу зӀкӀапхъэ мыхуштӀхэм ягъэцӀэкӀн, зыкӀэухъумэжынымыкӀэ ыкӀи мобилизациемкӀэ лӀофтхыабзӀэхэм язехъан, къэралыгъом ищынӀгъончъагъэ,

общественнӀэ рӀхъатныгъэр къӀаухъумӀгъӀнхэм, цыфхэм якъӀгъӀнӀжынкӀ, ахэм ящыӀныгъэ е япсауныгъэ къе-гоон зылъӀэкӀыштхэр щыгъэзыгъӀнхэм атегъӀпсыхъэ-гъэ зекӀуакӀэхэм;

2) дин фӀло-фашлӀэхэм ягъэцӀэкӀн епхыгъэ зекӀуакӀэхэм;

3) зӀрӀгъӀнӀфӀгъэ шӀыкӀэм диштӀу спорт ыкӀи нэмыкӀ лӀофтхыабзӀэхэр зӀхӀцӀгъӀнхэм япхыгъэ зекӀуакӀэхэм;

4) федеральнӀэ, шӀолъыр е чыплӀэ мӀхъанӀэ зилӀэ хуыгъэ-шлагъэхэм, мӀфӀэкӀхэм, ИлъэсыкӀэм яхӀгъӀунӀ-фыкӀын епхыгъэ зекӀуакӀэхэм;

5) псӀауплӀэхэм ягъӀкӀэбзӀн тегъӀпсыхъӀгъэ лӀофшлӀнхэм ягъэцӀэкӀн епхыгъэ зекӀуакӀэхэм.

Я 3-рз статья. Мы Законим кӀуачлӀ илӀ зыхъурӀэр
ОфициальнӀу кызыхаутырӀэ нӀуж мӀфи 10 зы-тешлӀкӀэ мы Законим кӀуачлӀ илӀ мӀхъу.

Адыгэ Республикэм и Лышхъу
КЪУМПИЛ Мурат

кӀ. МыекъуапӀэ,
шышхъалум и 5, 2024-рз илъэс
N 348

Адыгэ Республикэм и Закон

Адыгэ Республикэм изакон зауӀмӀэ зӀхъокӀыныгъэхэр афӀшлӀгъӀнхэм ехылаб

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм 2024-рз илъэсым бэдзэогъум и 30-м ыштагъ

А 1-рз статья. Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм 2024-рз илъэсым бэдзэогъум и 30-м ыштагъ

Адыгэ Республикэм и ЗаконӀу N 57-р зытӀтӀэу «Адыгэ Республикэм чыплӀэ зыгъӀорышлӀжынымыкӀэ икӀулыкӀухэм социальнӀэ лъэныкъомкӀэ полномочие зырызхэр афӀгъӀзӀгъӀнхэм ехылаб» зыфилоу 2007-рз илъэсым щылӀэ мазӀэм и 9-м кыдӀэкӀыгъэм (Адыгэ Республикэм ихӀэбзӀгъӀуцугъэ зӀхӀуыгъӀгъэхэр, 2007, N 1; 2008, N 11; 2009, N 6; 2012, N 7, 10; 2020, N 12; 2022, N 11) мыщ фӀдӀэ зӀхъокӀыныгъэхэр фӀшлӀгъӀнхъу:

а 1-рз статьям ия 1 — 9-рз пунктхэр мыщ тетӀу тхыгъӀнхъу:

«1) «КъӀэлӀ коеу «КъалӀу МыекъуапӀэ»;

2) «Адыгэ Республикэм икӀӀэлӀ коеу «АдыгӀ-къал»;

3) «Адыгэ Республикэм и ДжӀджӀ муниципальнӀэ район»;

4) «Адыгэ Республикэм и КошхъӀблӀ муниципальнӀэ район»;

5) «Адыгэ Республикэм и КрасногвардейскӀэ муниципальнӀэ район»;

6) «Адыгэ Республикэм и МыекъопӀэ муниципальнӀэ район»;

7) «Адыгэ Республикэм и ТӀхъутӀэмыкӀое муниципальнӀэ район»;

8) «Адыгэ Республикэм и ТеуцожӀ муниципальнӀэ район»;

9) «Адыгэ Республикэм и ШӀуджӀн муниципальнӀэ район»;

2) я 4-рз статьям ия 1-рз лахъ хӀт гушыӀэхъу «Адыгэ Республикэм игъӀэцӀэкӀӀо кӀулыкӀоу гъӀсӀэныгъэм, наукам ыкӀи ныбжыкӀэ политикӀэм алыӀныкъокӀэ къэралыгъо политикӀэр пхырыщыгъӀнымыкӀэ пшъӀрылӀхэр зыгъӀэцӀэкӀӀэр» зыфилохэрӀэм ачыплӀэкӀэ гушыӀэхъу «Адыгэ Республикэм игъӀэцӀэкӀӀо кӀулыкӀоу лӀофшлӀ-нымрӀэ социальнӀэ хӀхъоныгъӀмрӀэ алыӀныкъокӀэ пшъӀрылӀхэр зыгъӀэцӀэкӀӀэр» зыфилохэрӀэр тхыгъӀнхъу;

3) я 5-рз статьям мыщ тетӀу тхыгъӀнхъу:

«ЧыплӀэ зыгъӀорышлӀжынымыкӀэ икӀулыкӀухэм Адыгэ Республикэм игъӀэцӀэкӀӀо хабзӀэ икӀулыкӀоу лӀофшлӀ-нымрӀэ социальнӀэ хӀхъоныгъӀмрӀэ къэралыгъо политикӀэр пхырыщыгъӀнымыкӀэ пшъӀрылӀхэр зыгъӀэцӀэкӀӀэр» зыфилохэрӀэм ачыплӀэкӀэ гушыӀэхъу «Адыгэ Республикэм игъӀэцӀэкӀӀо кӀулыкӀоу лӀофшлӀ-нымрӀэ социальнӀэ хӀхъоныгъӀмрӀэ алыӀныкъокӀэ пшъӀрылӀхэр зыгъӀэцӀэкӀӀэр» зыфилохэрӀэр тхыгъӀнхъу;

4) я IV-рз разделым ия 5-рз абзац мыщ тетӀу тхыгъӀнхъу:

«Адыгэ Республикэм зичӀэзыу илъэсымкӀэ лӀоф зышлӀхэрӀэр зӀрыпсӀуштӀхэ ахъӀӀэ анахъ макӀӀу щӀа-гъӀнӀфӀагъэр».

Я 2-рз статья. Адыгэ Республикэм и ЗаконӀу

«Патронатым ехылаб» зыфилохэрӀэм зӀхъокӀыны-гъэхэр фӀшлӀгъӀнхэм фӀгъӀэхыгъ

Адыгэ Республикэм и ЗаконӀу N 107-р зытӀтӀэу «Патронатым ехылаб» зыфилоу 2007-рз илъэсым бэдзэогъум и 24-м кыдӀэкӀыгъэм (Адыгэ Республикэм ихӀэбзӀгъӀуцугъэ зӀхӀуыгъӀгъэхэр, 2007, N 7; 2012, N 10; 2013, N 7; 2015, N 8; 2022, N 11) мыщ фӀдӀэ зӀхъокӀыныгъэхэр фӀшлӀгъӀнхъу:

1) я 2-рз статьям ия 3-рз пункт мыщ тетӀу тхы-гъӀнхъу:

«3) патронат плуныгъэр — кӀэлӀэцӀыкӀу ибӀэхэр е ны-тыхэр зышхъарымытыжхэр аплунхъу патронат унагъом етыгъӀнхэр, ащкӀэ лъапсӀэ хъурӀэр патронат плуныгъэм ехылӀлӀгъэ зӀзӀгъыныгъэр ары.»;

2) я 3-рз статьям ия 7-рз лахъ хӀт гушыӀэхъу «Адыгэ Республикэм игъӀэцӀэкӀӀо кӀулыкӀоу гъӀсӀэ-ныгъэм ылыӀныкъокӀэ къэралыгъо гъӀорышлӀныр зыгъӀэцӀэкӀӀэр» зыфилохэрӀэм ачыплӀэкӀэ гушыӀэхъу «Адыгэ Республикэм игъӀэцӀэкӀӀо хабзӀэ икӀулыкӀоу лӀофшлӀнымрӀэ социальнӀэ хӀхъоныгъӀмрӀэ пшъӀрылӀ-хэр зыгъӀэцӀэкӀӀэр» зыфилохэрӀэр тхыгъӀнхъу;

3) я 5-рз статьям ия 1-рз лахъ хӀт гушыӀэхъу «Адыгэ Республикэм игъӀэцӀэкӀӀо кӀулыкӀоу гъӀсӀэ-ныгъэм ылыӀныкъокӀэ къэралыгъо гъӀорышлӀныр зыгъӀэцӀэкӀӀэр» зыфилохэрӀэм ачыплӀэкӀэ гушыӀэхъу «Адыгэ Республикэм игъӀэцӀэкӀӀо хабзӀэ икӀулыкӀоу лӀофшлӀнымрӀэ социальнӀэ хӀхъоныгъӀмрӀэ пшъӀрылӀ-хэр зыгъӀэцӀэкӀӀэр» зыфилохэрӀэр тхыгъӀнхъу;

4) я 6-рз статьям хӀт гушыӀэхъу «Адыгэ Респу-бликэм игъӀэцӀэкӀӀо кӀулыкӀоу гъӀсӀэныгъэм ылыӀ-ныкъокӀэ къэралыгъо гъӀорышлӀныр зыгъӀэцӀэкӀӀэр» зыфилохэрӀэм ачыплӀэкӀэ гушыӀэхъу «Адыгэ Республикэм игъӀэцӀэкӀӀо хабзӀэ икӀулыкӀоу лӀофшлӀнымрӀэ социальнӀэ хӀхъоныгъӀмрӀэ пшъӀрылӀ-хэр зыгъӀэцӀэкӀӀэр» зыфилохэрӀэр тхыгъӀнхъу;

Я 3-рз статья. Адыгэ Республикэм и Зако-нӀу «ЗыныбжӀ имыкӀуыгъэхъу аплунӀу аштагъэхэм япхыгъэ лӀофшлӀныр зӀрӀзӀхӀащӀэрӀэм ехылаб»

Адыгэ Республикэм и ЗаконӀу «ЗыныбжӀ имы-кӀуыгъэхъу аплунӀу аштагъэхэм япхыгъэ лӀофшлӀныр зӀрӀзӀхӀащӀэрӀэм ехылаб» зыфилоу N 131-р зытӀтӀэу 2007-рз илъэсым тыгъӀгъазӀэм и 18-м кыдӀэкӀы-гъэм (Адыгэ Республикэм ихӀэбзӀгъӀуцугъэ зӀхӀуыгъӀгъэхэр, 2007, N 12; 2012, N 4; 2017, N 11; 2019, N 4; 2022, N 11) мыщ фӀдӀэ зӀхъокӀыныгъэхэр фӀшлӀгъӀнхъу:

1) я 2-рз статьям мыщ тетӀу тхыгъӀнхъу:

«Я 2-рз статья. Опекам фӀгъӀзӀгъӀэ кӀулыкӀур
Адыгэ РеспубликэмкӀэ опекам икӀулыкӀоу хъурӀэр лӀофшлӀнымрӀэ социальнӀэ хӀхъоныгъӀмрӀэ къэралыгъо гъӀорышлӀным фӀгъӀзӀагъэр ыкӀи ащ ичыплӀэ кӀулы-кӀухэр ары»;

я 3-рз статьям:

а) цӀӀу илӀр мыщ тетӀу тхыгъӀнхъу:

«Я 3-рз статья. ПшъӀрылӀ шхъӀалӀэхъу а кӀулы-кӀухэм ялӀхэр»;

б) а 1-рз абзацым хӀт гушыӀэхъу «опекӀмрӀэ по-печительствӀмрӀэ икӀулыкӀухэр» зыфилохэрӀэм ачы-плӀэкӀэ гушыӀэхъу «опекӀмрӀэ попечительствӀмрӀэ икӀулыкӀу» зыфилохэрӀэр тхыгъӀнхъу;

3) я 4-рз статьям:

а) цӀӀу илӀр мыщ тетӀу тхыгъӀнхъу:

«Я 4-рз статья. ОпекамрӀэ попечительствӀмрӀэ икӀулыкӀу зыфӀгъӀзӀгъӀэ лӀофхэр

б) а 1-рз лахъым ия 1-рз абзац хӀт гушыӀэхъу «ЧыплӀэ зыгъӀорышлӀжынымыкӀэ икӀулыкӀухэм Адыгэ Республикэм игъӀэцӀэкӀӀо хабзӀэ икӀулыкӀоу лӀофшлӀ-нымрӀэ социальнӀэ хӀхъоныгъӀмрӀэ къэралыгъо по-литикӀэр пхырыщыгъӀнымыкӀэ пшъӀрылӀхэр зыгъӀэцӀ-кӀӀэрӀэм квартал ыкӀи илъӀс отчетхэр лӀкӀагъахъӀх, ау отчетым ыуж мӀфӀэ 15-м нахыбӀэ тырагъӀшлӀнӀу щытӀӀ, гъӀпсыкӀӀу илӀщтыр Адыгэ Республикэм игъӀэцӀэкӀӀо кӀулыкӀу ыухӀэсыгъэ гъӀпсыкӀӀэм ди-штӀн фӀае.»

в) а 1-рз лахъым ия а 1-рз пункт кӀуачлӀэ имыӀӀжъӀу лытӀгъӀнхъу;

г) а 1-рз лахъым ия 8-рз пункт хӀт гушыӀэхъу «ЧыплӀэ зыгъӀорышлӀжынымыкӀэ икӀулыкӀухэм Адыгэ Республикэм игъӀэцӀэкӀӀо хабзӀэ икӀулыкӀоу лӀофшлӀ-нымрӀэ социальнӀэ хӀхъоныгъӀмрӀэ къэралыгъо по-литикӀэр пхырыщыгъӀнымыкӀэ пшъӀрылӀхэр зыгъӀэцӀ-кӀӀэрӀэм квартал ыкӀи илъӀс отчетхэр лӀкӀагъахъӀх, ау отчетым ыуж мӀфӀэ 15-м нахыбӀэ тырагъӀшлӀнӀу щытӀӀ, гъӀпсыкӀӀу илӀщтыр Адыгэ Республикэм игъӀэцӀэкӀӀо кӀулыкӀу ыухӀэсыгъэ гъӀпсыкӀӀэм ди-штӀн фӀае.»

4) я 5-рз статьям:

а) статьям ыцӀэ хӀт гушыӀэхъу «Адыгэ Республикэм опекамкӀэ икӀулыкӀухэр» зыфилохэрӀэм ачыплӀэкӀэ гушыӀэхъу «Адыгэ Республикэм опекамкӀэ икӀулыкӀу» зыфилохэрӀэр тхыгъӀнхъу;

б) а 1-рз абзацым хӀт гушыӀэхъу «Адыгэ Респу-бликэм опекамкӀэ икӀулыкӀухэр» зыфилохэрӀэм ачы-плӀэкӀэ гушыӀэхъу «Адыгэ Республикэм опекамкӀэ икӀулыкӀу» зыфилохэрӀэр тхыгъӀнхъу;

Я 4-рз статья. Адыгэ Республикэм и ЗаконӀу «ЗыныбжӀ имыкӀуыгъэхэм алыӀныкъокӀэ чыплӀэ зыгъӀорышлӀжынымыкӀэ икӀулыкӀухэм опекам епхы-гъэ къэралыгъо полномочиехэр афӀгъӀзӀгъӀнхэр» зыфилохэрӀэм зӀхъокӀыныгъэхэр фӀшлӀгъӀнхэм фӀгъӀэхыгъ

Адыгэ Республикэм и ЗаконӀу N 149-р зытӀтӀэу «ЗыныбжӀ имыкӀуыгъэхэм алыӀныкъокӀэ чыплӀэ зыгъӀ-орышлӀжынымыкӀэ икӀулыкӀухэм опекам епхыгъэ къэ-ралыгъо полномочиехэр афӀгъӀзӀгъӀнхэр» зыфилоу 2008-рз илъэсым мӀзӀаэм и 13-м кыдӀэкӀыгъэм (Адыгэ Республикэм ихӀэбзӀгъӀуцугъэ зӀхӀуыгъӀгъэхэр, 2008,

(ИкӀӀух я 8-рз нӀкӀуб. ит).

Зэнэкъокъур ящэнэрэу зэхашцэшт

Клэлэцлыкү литературэ произведенихэр зытхыхэрэм апае зэхашцэрэ Дунэе зэнэкъокъоу Жэнэ Къырымызэ ыцлэ зыхырэм хэлажъэ зышлоигъохэм джыри уахтэ ял. Шышхъалум и 31-м тхыгъэхэм ыкIи сурэт шыгъэхэм яштэн аухышт.

Хабзэ зэрэхъугъэу, зэнэкъокъур лъэ-ныкъуитлоу гошыгъэу клэшт: прозэмрэ поэзиэмрэ ыкIи иллюстрациер. Адыга-бзэкIэ, къэбэртэбзэкIэ ыкIи урысыбзэкIэ тхыгъэхэр зэнэкъокъум аштэцтых, джащ фэдэу клэлэцлыкүхэм апае сурэт шы-гъэхэр къырахыплэнхэ алъэкIышт. Илъэс 18 зыныбжыхэм къащегъэжъа-гъэу зэнэкъокъум хэлэжъэнхэ алъэкIышт.

«Сшлэнэу сыфай» — ары зэнэкъокъум мы илъэсым шъхъэу фашыгъэр ыкIи илъэсишым къыщегъэжъагъэу илъэс 12-м нэс зыныбжыхэм апае тхыгъэхэр, сурэтхэр къырахыплэнхэр ары зэрагъэ-нэфагъэр.

Адыгеим щыпсэурэ цыф цлэрылэхэм афэгъэхыгъэу, адыгэхэм ятарихъ ыкIи этнографии япхыгъэу, адыгэ хабзэр къыралотыкIэу, Хэгъэгу зэошхом илы-хъужхэм, зэо-зэпэуцужэ зэфэшхъаф-хэм къатегушылэхэу тхыгъэхэр къагъэ-хъазырынхэ фае. Джащ фэдэу тыкъэ-

зыуцухъэрэ дунаим идэхэагъэ, чIыопсым, къэкIыхэрэм, шIэныгъэ зэфэшхъафхэм, техникэм афэгъэхыгъэу къатхымы хъушт. Сабыйхэм ашлогъэшлэгъонынэу IофшIэн-хэр гъэпсыгъэнхэ, художественнэ нэшанэ хэлъэу, купкI илэу, зэгъафэгъэу тхыгъэн-хэ фае. IофшIэныр ыпэкIэ къыхамыуты-гъэхэу ыкIи Интернетым кымыхъагъэхэу щытынхэр шапхъэхэм къыдалъытэ.

Теклоныгъэ ыкIи хагъэунэфыкIырэ чIыплэ къыдзыхыгъэхэм ахъщэ шухъаф-тынхэр аратыцтых. «Прозэр ыкIи поэ-зиер» зыфилорэ лъэныкъомкIэ теклоны-гъэ къыдзыхыгъэхэм атыгъэхэр тхы-лъэу къыдагъэкIыцтых, теклоныгъэ къыдзыхыгъэ сурэтхэр ахэм апалъ-хъажыцтых. Джащ фэдэу хэушхъафы-кIыгъэ шухъафтынхэри аратыцтых.

Зэнэкъокъум хэлажъэ зышлоигъохэм ятхъапэхэр мэкъуогъум и 1-м къыщегъэ-жъагъэу шышхъалум и 31-м нэс зэнэ-къокъум исайт рагъэхъан фае. Теклоны-

гъэ къыдзыхыгъэхэр шэклогъум и 15-м къэнэфэцтых.

Жэнэ Къырымызэ ыцлэкIэ рагъэкIокIы-рэ Дунэе литературэ зэнэкъокъур 2022-рэ илъэсым къыщегъэжъагъэу зэхашцэ. Адыгэ къэралыгъо университетыр клэ-щакло ащ фэхъугъ. Сэнаушыгъэ зыхэ-лъэу тхэхэрэр къыхэгъэщыгъэнхэр, клэлэцлыкүхэм апае къыдэкIырэ тхылъ-хэр нахъыбэ шыгъэнхэр, лъэпкъ куль-турэм хэхъоныгъэ егъэшлыгъэныр ары зэхэщаклохэм пшъэрылъ шъхъалэу зы-фагъэуцужырэр.

Тхаклохэр, сурэтышIхэр, шIэныгъэ-лэжъхэр жорим хэтых. Анахъ шъхъалэу ахэтыр театральнэ продюсерэу, шъолъыр гъэсэнэгъэ гупчэу «Полярис-Адыгея» зыфилорэм исовет хэтэу Курацынэ Лейл ары. Мы зэнэкъокъум изэхэщэн ащ игукъэкI. Адыгэ къэралыгъо универси-тетым искусствэмкIэ и Институт ыкIи дизайнымкIэ Британскэ апшъэрэ еджа-плэр къэзыухыгъэ сурэтышI ныбжыкIэу ТIэшъу Мэзагъо исурэтэу «Мэзгуащ»

зыфилорэр зэнэкъокъум итамыгъэ хъу-гъэ.

2022-рэ илъэсым зэнэкъокъум Iоф-шIэн 623-рэ къырахыплэгъагъ. Дунаим ихэгъэгуи 5-мэ ыкIи Урысыем ишъолъыр 35-мэ ащыпсэухэу тхэныр ыкIи сурэт-шыныр зикласэхэр хэлэжъэгъагъэх. «ЦIыкIужыый» зыфилорэ цлэр илагъ, илъэсишым къыщегъэжъагъэу тфым нэс зыныбжыхэм апае агъэхъазырыгъэхэр ары къырахыплэгъагъэхэр. Зэнэкъокъум теклоныгъэ къыщыдзыхыгъэхэм яIоф-шIэнхэр къызыдэхъэгъэ тхылъи 6 къы-дагъэкIыгъ.

2023-рэ илъэсым «СиеджакIу» зы-филорэр цлэу илагъ ыкIи илъэси 7-м къыщегъэжъагъэу 9-м нэс зыныбжыхэм апае тхыгъэхэр ыкIи сурэтхэр къы-рахыплэгъагъэх. Нэбгырэ 51-мэ яIоф-шIэни 125-рэ, Урысыем ишъолъыри 10-мэ ялIыкIохэр хэлэжъэгъагъэх.

Сурэтхэр: Адыгэ къэралыгъо универ-ситетым ипресс-къулыкъу.

МэфэкI IэшIу

Гъомылапхъэм цыфым ипсауныгъэкIэ мэхъанэу илэм, уз зэфэшхъафхэм ялэзэгъэнымкIэ зэрэбгъэфедэмэ хъу-щтым ягугъу бэрэ тэшIы. ЕгъашIэм адыгэмэ яланэ тет шъоум и Мафэ шышхъалум и 14-м хагъэунэфыкIы.

Ижырэ лъэхъанхэм къащыублагъэу цыфхэм шъоум ишIуагъэ ашIэцтыгъ. МашIом ыстыгъэхэм, улагъэхэм, гум, нэгъум, шIум ыкIи жъэжыехэм ялэзэгъэ-нымкIэ ар агъэфедэцтыгъ. Шъоур зыхэлъ щаир Iэзэгъоу, пчыхъэ гъолъыжы-гъом уешъоныр тэрэзэу алытэцтыгъ.

Непэ бжъэхэм къатыхэрэр IэзэнымкIэ бэрэ агъэфедэх, ау а Iэзэгъухэр пкъышIолым зэрэклухэрэр икъоу джыри шIэныгъэлэжъхэм зэрагъэшIагъэп. Шъоур егъэлыгъэу пшхымэ, аллергиие къыуитыцт.

Медицинэ шIэныгъэм зэригъэунэфыгъэмкIэ, шъоум вещество зэфэшхъафэу 250-рэ фэдиз хэлъ, анахъэу глюкозэмрэ фруктозэмрэ. АхэмкIэ зыми ебгъэпшэн плъэкIыцтэп.

Уипсауныгъэ бгъэпытэнэу уфаемэ, зы шъоу джэмышх мафэм пшхын фаеу тинахъыжъмэ алытэцтыгъ.

ШIэныгъэлэжъхэм зэрагъэунэфыгъэмкIэ, бжъэхэм «яIофшIэгъу уахтэ» зы бжъэ унагъом шъоу килограмми 120 — 150-рэ фэдиз ышIын елъэкIы. Зы ки-лограмм ыгъэхъазырыным пае гурытымкIэ гъогогъуи 145-рэ нектар къыхъын фае, ащ пае километрэ пчъагъэ зэпечы.

ЛЪЭПШЪЫКЪО Фатим.

Нэгъой Шамсэт

Язэдэлэжъэныгыгъэ шлуагъэ кыыхыщт

Информационнэ технологиэхэмкӀэ, механикэмкӀэ ыкӀи оптикэмкӀэ Санкт-Петербург дэт университетым инфохимиемкӀэ ишӀэныгъэ-гъэсэныгъэ гупчэ ипашӀэу Екатерина Скорб мы мафӀэхэм Адыгэ къэралыгъо университетым иректорэу Мамый Даутэ ыкӀи апшӀэрэ еджаплӀэм ипрофессорхэм, кӀэлэегъаджэхэм алукагъ.

Химическэ инжинирингым епхыгъэу апшӀэрэ еджаплӀтӀумэ язэдэлэжъэныгыгъэ шлуагъэу кы-

хын ылъэкӀыштым ыкӀи инфохимиемкӀэ гъэсэныгъэ программэм изэхэгъэуцон ахэр атегушылагъэх.

ЮфшӀэгъу зӀукӀэгъум кы-дыхӀылытагъэу Екатерина Скорб апшӀэрэ еджаплӀэм илабораториэхэр кыкӀуыхагъэх. Химиемрэ биологиемрэ зикӀэсэ кӀэлэеджакӀохэр кызэклӀолӀэрэ гъэмӀфэ лагерэу Адыгэ къэралыгъо университетым илъӀэс кӀэс зехищӀэрэм нэужым ар шылагъ. Мы предметхэмкӀэ сэнаушыгъэ зыхӀӀ кӀэлэеджакӀохэу шӀольыр зэфӀэшхьафхэм кыарыкӀыхэрэр мышӀ шызӀокӀӀэх. Студентхэми гушыгъэу ар афӀэхугъ, юфшӀӀэн зэрэзехищӀэрэр къафилотагъ.

Профессорэу Екатерина Скорб нэужым апшӀэрэ еджаплӀэм илофышӀӀэхэм къафилотагъ ежӀ зыщылӀэжӀэрэ университетым гъэхьагъэу илӀэхэр. ШӀэныгъэ-гъэсэныгъэ корпорацием епхыгъэу апшӀэрэ еджаплӀэм хӀхьоныгъэхэр ышӀынхэм, ушӀэтынхэр зыгъӀэкӀӀэщтхэ купхэм язэхӀӀэн афӀэгъэхыгъэ юфыгъохэм, химие инжинирингым епхыгъэу лъэныкӀохэм игъӀокӀотыгъэу атегушылагъэх.

Адыгэ къэралыгъо университетым ипресс-кӀулыкӀу.

АКЪУ

★ УРЫСЫЕМ
И ДЗЭ

УРЫСЫЕ ФЕДЕРАЦИЕМ ЗЫКЪЭУХЪУМЭЖЫНЫМКӀЭ
И МИНИСТЕРСТВ

**УРЫСЫЕ ФЕДЕРАЦИЕМ И УӀЭШЫГЪЭ КӀУАЧӀӀХЭМ
ЗЭЗЭГЪЫНЫГЪЭМ ТЕТӀУ КЪУЛЫКЪУ АЩЫХЪЫГЪЭНЫР**

**АДЫГЭ РЕСПУБЛИКЭМ ЗЭТЫГЪОУ
ЩАРАТЫРЭР СОМЭ**

1700000-м НЭС

**ХЭУШЪХЪАФЫКӀЫГЪЭ ДЗЭ ОПЕРАЦИЕМ ХЭЛАЖЪЭХЭРЭМ
МАЗЭ КЪЭС СОМЭ 214000-м ЩЕГЪЭЖЪАГЪЭУ АРАТЫ**

ЗЭКӀОЛӀЭЩТХЭР:

Адыгэ РеспубликэмкӀэ кӀалэу Мыекъуапэ и Дзэ комиссариат
8(8772)52-11-25
кӀ. Мыекъуапэ, ур. Комсомольскэр, 217

Адыгэ РеспубликэмкӀэ МыекъолӀэ районым и Дзэ комиссариат
8(8777)75-15-60
п. Тульскэр, ур. Октябрьскэр, 20

Адыгэ РеспубликэмкӀэ Джэджэ, Кошхъэблэ район-хэм я Дзэ комиссариат
8(8777)99-70-47
ст. Джэджэ, ур. Краснэр, 316

Адыгэ РеспубликэмкӀэ Красногвардейскэ, ШӀауджӀэн районхэм я Дзэ комиссариат
8(8777)85-34-51
с. Красногвардейскэр, ур. Советскэр, 64

Адыгэ РеспубликэмкӀэ Адыгэ кӀалэ, ТӀхьутӀэмыкӀое, Теуцожь районхэм я Дзэ комиссариат
8(8777)14-36-95
п. Инэм, Сединым иур., 46

**ТЕЛЕГРАМ-КАНАЛЭУ
«Адыгэя — Служу Родине»**

**ЛИНИЕ ПЛЪЫРЫР
8(8772)52-11-28**

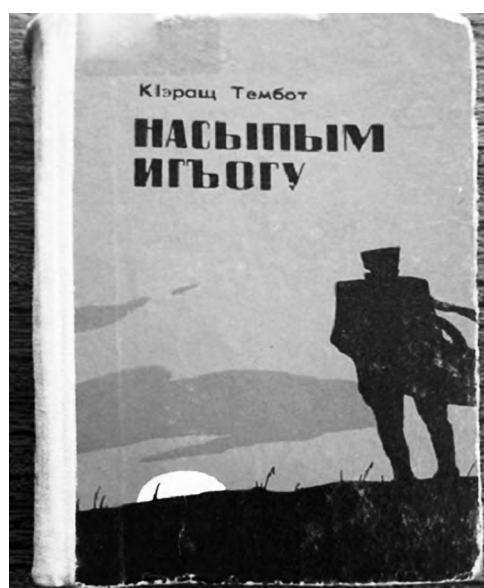
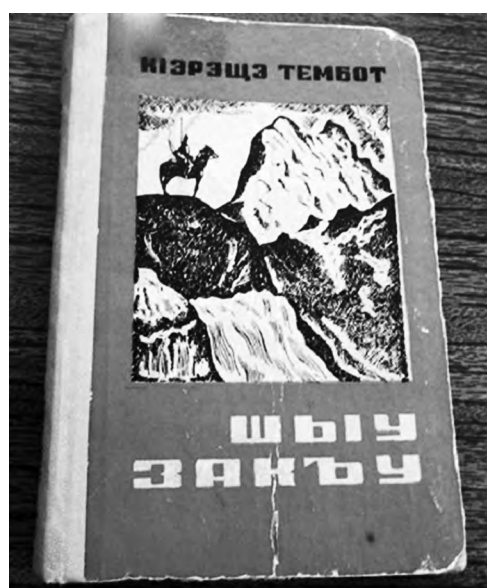
ШЪУИМУНИЦИПАЛЬНЭ ПСӀУПӀЭ ИДЗЭ КОМИССАРИАТХЭМ ЗАФӀЭЖЪУГЪАЗ

СССР-м ыкIи АР-м я Къэралыгъо шIухъафтынхэм ялауреатэу, тхакIоу КIэрэщэ Тембот кызыхъугъэр илъэси 122-рэ хъуцт

Адыгэгур кытеофэ

Адыгэ лъапкым инэпэзехъэу, зипроизведениехэмкIэ адыгэхэр зыфэдэхэр кызылотыкыгъэу, тыхэгъушхо щызэдэпсэурэ цыф лъапкэ зэфэшъафыбэм итхыгъэ гъэшлэгъонхэмкIэ агу лыласыгъэу ыкIи тильапкэ зэлязыгъэшлагъэр адыгэ тхэкIо цIэрылоу КIэрэщэ Тембот ары.

Ащ илъэс 86-рэ кыгъэшлагъ, зыщымылэжыыр илъэс 36-рэ мэхъу. Ау тхэкIошхом игушхъэлэжыгъэ бай лъапкыыр рэгъуазэ, игупшысэ мэлэжъэ.

КIэрэщэ Тембот икIэлэмыпэ кыпыкыгъэ тхыгъэ пэпчэ адыгэм ышхъэ кырыкIуагъэм пытэу епхыгъ, уахътэу зыщыпсэу гъэм имызакъоу, ащ адыгэм илъэпкэ тарихъ куоу ышлэщтыгъ ыкIи а зэкIэ иакъылкIэ зэригъафэщтыгъ, гукIэ пстэури ыпщыжыштыгъ. Адыгэхэм ятарихъ зэзыгъашIэ зышлоигъохэр, лъапкым игурыгъуазэ ыкIи ишхъэлэжыгъэ зынэсхэрэр зышлогъэшлэгъонхэр ащ итхыгъэхэм яджэ; ахэтых ахэм Адыгеим зыплыхъако къакохэрэри, тхакIом илитературнэ музей еблагъэхэрэри. МыекIуапэ игупчэ урамхэу Краснооктябрьскэмрэ Первомайскэмрэ зыщызеолIэрэ къуапэм щыт унэхшо зэтэтэу тхакIор зыщыпсэу гъэм иапэрэ къат

музеир цагъэпсыгъ, илъэс 22-рэ хъугъэу ар дахэу мэлэжъэ. Ащ ипчэшхъау узэребакоу тхакIор зыщыпсэу гъэ уахътэр, зыхэтыгъэр нэм кыкIедзэ. Музей экспозициехэр IэпкIэ-лъапкIэу зэгъэ-кIугъэх.

Музей унэхэм агузэгъу тхакIом ипор-трет ин щытэлэжъу: ар къэгущыIэщтым фэд, инэплэжъу нэф фабэр кычIэщы, чыжъэрыплъ, гупшысэр къетэкъохы. Хэтрэ цыфкIи анахъ мэхъанэ зилэ фэщэныгъэ-гуетыныгъэр ащ щылэныгъэм лъэш дэдэу фырилагъ, илъэпкэ, ихэку, Хэгъэгум афишлэщтымкIэ къогъанэ ышыгъэп, а шэнышIур кыдалыфыгъэу тхакIом хэпшэгъагъ.

Шышхъалум и 16-м, 1902-рэ илъэсым Адыгеим и Кошхъэблэ район хэхъэрэ къуаджэу Кошхъаблэ кышы-хъугъ, щапIугъ. 1913 — 1914-рэ илъэсхэм Т. КIэрэщэр къалэу Уфа щеджэ-

щтыгъ, ау апэрэ дунэе заоу къежъагъэм иеджэн зэпигъэу. 1920-рэ илъэсым я II-рэ шъуашэр зилэ еджапIэр кыуыхыгъ. Адыгэ автоном хэкур 1922-рэ илъэсым загъэпсым, РКП (б)-м изэхэщэкIо бюро партийнэ документхэмкIэ изэдзэкIэ-кIуагъ. Апэрэ хэку лъапкэ гъэзетэу 1923-рэ илъэсым гъэтхапэм и 8-м щегъэжъагъэу кыдэкIыштыгъэм апэ ило-

хэр дэтхэу «Лыгъэ», рассказхэр зыдэт сборникыр кыдигъэкIыгъэх.

Мызэу, мытIоу тхакIом ихэшыпыкIы-гъэ произведениехэр тхылъитIу хъоу 1964 — 1965-рэ илъэсхэм Краснодар кышыдэкIыгъэх. Томищ хъурэ итхыгъэ анахъ дэгъухэр МыекIуапэ 1981 — 1983-рэ илъэсхэм урысыбзэкIэ ыкIи 1987 — 1989-м — адыгабзэкIэ кыдэкIыгъэх. 1997-рэ илъэсым урысыбзэкIэ зы том хъоу итхыгъэ хэшыпыкIыгъэхэр, 2002-м — томитIу адыгабзэкIэ кыхаутыгъэх.

КIэрэщэ Тембот ипроизведение пэпчэ адыгэгум, адыгэ лъапкым ищылэклэ-псэукIэ, икультурэ тешыкыгъэх. Адыгэхэр зышлэнэу фаехэмкIэ ахэр гъозэплэ-шIух. Лъапкэ зекIокIэ-шыкIэхэри, шэн-хэбзэ гъэшлэгъоныбэри, ежъ адыгэм ыгуи, илорышIэгъэ-хъупхъагъи, ицIыфы-гъэ-къэрар ини зэкIэ ахэм ахэлъ ыкIи ахэбгъотэщт. Адыгэ напэр кызыщэжъэ-рэри, зынэсырэри ахэм ащыгъэунэфыгъ.

Илъэс 60-м ехъум хъалэлэу лъапкэ литературэм щылэжъагъ КIэрэщэ Тембот. Ащ итворчество лъэшэу аналэ тетэу зэхафыгъ шIэныгъэлэжъ-литературовед-хэу Е. М. Шабановам, У. М. Пэнэшъум, М. ХъакIэмызэм, нэмыкIэхэми.

ОсэшIу зилэ тхакIом ипроизведение-хэм янахыбэр урысыбзэкIэ зэрадзэ-кыгъ, ащи изакъоп, «Насыным игъогу» зыфилорэ романыр бзэ зэфэшъафи-плымэ аралыхъагъ.

ТхакIор адыгэхэм яфольклор угъои-

фышлагъ, етIанэ иредакторыгъ. Адыгэ тхылъ тедзаплэм, научнэ-ушэтэкIо ин-ститутым ядиректорыгъ ыкIи Краснодар кIэлэегъэджэ институтым щыригъаджэ-щтыгъэх.

1925-рэ илъэсым иапэрэ рассказэу «Аркъ», 1934-м — рассказхэр зыдэт тхылъэу «Мэщыкыо ишхъакIу» кыдэкIы-гъэх. 1939-рэ илъэсым романэу «Щам-бул» ыухыгъ, 1948-рэ илъэсым ащ пае тхакIом, Темыр Кавказым итхакIохэмкIэ апэрэу, СССР-м и Къэралыгъо премие кыфагъэшъошагъ. Ащ фэдэ тын лъапIэм игупшыси, иамали джыри нахъ кызызекIа-гъэблагъ. ЗэкIэлэпыкIохэу романхэу «Типшъашъэхэр», «Ны Iушым ыпхъу», «Куко», «Шыу закъу», повестхэу «Шапсы-гъэ пшъашъ», «Хъаджрэт», «Шахъомрэ пшъэшъэ пагэмрэ», новеллэу «Абдзэхэ шэкIожыр», новеллэхэр ыкIи повесть-

гъэн-ухъумэгъэн Iофышхоми хэлэжъагъ. Адыгэ лъапкэ ордэхэр зыдэт сборникыр зэхигъэуцуагъ, джащ фэдэу усакоу Хъаткыо Ахъмэд игъусэу гурыт еджа-плэхэм апае адыгэ литературэмкIэ апэрэ тхылъищыр зэдэлэжыгъ.

Тембот общественнэ Iофышлэшхуагъ, а зэкIэми япэсыгъэу къэралыгъо шIу-хъафтын лъапIэхэри кыфагъэшъоша-гъэх.

ТхакIор адыгэ литературэм иапэрэ лъэпсэхэщыгъ, 1934-рэ илъэсым кы-щыублагъэу СССР-м итхакIохэм я Союз хэтыгъ. Адыгэгур кытеофэ ыгу пыкIэу фэльэкIырэр илъэпкэ фишлагъ, гъэшIэ дахэ кыгъэшлагъ, илъэпкэу илъапIэм готэу щылагъ.

МАМЫРЫКЪО Нуриет.

Сурэтхэр: «Адыгэ макъэм» ихъар-зынэщ.

Футбол

Я 6-рэ ешлэгъум изэфэхьысыжьхэр

ФутболымкIэ Адыгеим ичемпионатэу Адыгэ Республикэм и Лышхыэу Къумпыл Мурат ишлухафтын зэрылым ия 6-рэ ешлэгъу гъэшлэгонэу кIуагъэ.

Блакыгъэ зыгъэпсэфыгъо мафэхэм ешлэгъуищ шылагъ, ахэр Мыекъуапэ, псэупIэу Красногвардейскэм ыкIи къуаджэу Пэнэжьыкъуае ащыкIуагъэх. Зэлуиэгъу-

хэр зэкIэ бысымхэм къахыгъэх. Футболистхэу Артем Мельникрэ Роман Селютинымрэ къэлапчъэм Iэгоо пIырыплI дадзагъ.

Командэу «Кавказ Адэмый»

зыфилорэр поселкэу Тульскэр къэзыгъэлъэгъорэ «Урожай» дешлагъ ыкIи 6:1-у теклоныгъэр къыдихыгъ. Теуцожь районым икомандэу «Чэчэнаир» «Мыекъуапэ» Iулагъ ыкIи 7:2-у ешлэгъур къышлуиыхыгъ. Адыгэ къэралыгъо университетыр «Кошхьаблэм» нахь лъэшыгъ, пчъагъэр — 5:0.

Зэнэкъокъур аухынкIэ ешлэгъуи 4 къэнагъ, джырэ уахътэм пэрытныгъэр зылыгъыр командэу «Кавказ Адэмый». ЯтIонэрэ чIыплэм «Чэчэнаир» щыт, «АГУ-р» ящэнэр.

ЗэрэхъурэмкIэ, мы командэхэр ары хагъэунэфыкIырэ чIыплэхэм афэбэнэштхэр.

Командэхэр зыдэщыт чIыплэхэр ыкIи очко пчъагъэу рагъэкъугъэр:

1. «Кавказ Адэмый» — 18.
2. «Чэчэнай» — 13.
3. «АГУ» — 12.
4. «Кошхьабл» — 5.
5. «Урожай» — 4.
6. «Мыекъуапэ» — 0.

Спартакиадэр

Анахь лъэшхэр къэнэфагъэх

Мыекъуапэ илофшIэкIо купхэм я Спартакиадэ аухыгъ. Ащ хэлэжьагъэхэр волейболымкIэ, есынымкIэ, щэрыонымкIэ, теннис цIыкIумкIэ, дартсымкIэ ыкIи шахматхэмкIэ зэнэкъокъугъэх.

Зэфэхьысыжьхэм къызэрагъэлъэгъуагъэмкIэ, республикэм икъэлэ шхьалэ гъэсэныгъэмкIэ и Комитет теклоныгъэр къыдихыгъ. Мыщ илIыкIохэм дартсымкIэ ыкIи шахматхэмкIэ къэзгъэлъэгъон дэ-

гъухэр зэрялэм ишIуагъэкIэ пэрытныгъэр аубытыгъ. ЯтIонэрэ чIыплэм щыт АР-м гигиенэмрэ эпидемиологиенмрэкIэ и Гупчэ. Мыекъуапэ инароднэ депутатхэм я Совет ящэнэр.

**Зэхэзышагъэр
ыкIи къыдэзы-
гъэкIырэр:**
АР-м лъэпкъ IофхэмкIэ, IэкIыб къэралхэм ащыпсэурэ тилъэпкъэгъухэм адыряIэ зэпхыныгъэхэмкIэ ыкIи къэбар жьугъэм инамалхэмкIэ и Комитет
Адресыр:
385000
къ. Мыекъуапэ,
ур. Крестьянскэр, 236

**Редакциер
зидэщылэр:**
385000,
къ. Мыекъуапэ,
ур. Первомайскэр, 197.
Телефонхэр:
приемнэр:
52-16-79

Редакцием авторхэм къаIихырэр А4-кIэ заджэхэрэ тхьапэхэу зипчъагъэкIэ 5-м емыхъухэрэр ары. Сатырхэм азыфагу 1,5-рэ дэлъэу, шрифтыр 12-м нахь цIыкIунэу щытэп. Мы шапхъэхэм адимыштэрэ тхыгъэхэр редакцием зэкIегъэкIожьых.
E-mail: adygvoice@mail.ru

Зышаушыхьатыгъэр:
УФ-м хэутын IофхэмкIэ, телерадиокъэтынхэмкIэ ыкIи зэлыгъэсыкIэ амалхэмкIэ и Министерствэ и Темыр-Кавказ чIыплэ гъэIорышIапI, зэраушыхьатыгъэ номерыр
ПИ №ТУ23-00916

Зыщыхаутырэр
АО-у
«Полиграф-ЮГ»,
385000,
къ. Мыекъуапэ,
ур. Пионерскэр,
268

**ЗэкIэмкIи
пчъагъэр**
4496
Индексхэр
П 4326
П 3816
Зак. 1370

Хэутыным
узщыкIэтхэнэу
щыт уахътэр
Сыхьатыр
18.00
ЗыщыкIэтхэгъэхэ
уахътэр
Сыхьатыр 18.00

Редактор шхьалэр
Мэшлэкъо С. А.

Редактор шхьалэм
игуадзэр
Тэу З. Дз.

ПшъэдэжIыжь
зыхьырэ
секретарыр
ЖакIэмыкьо А. З.